

[Niels Jørgen Nielsen.]

aldrig at få noget for de præmier, man indbetaler. Men i den nævnte situation vil det dog alligevel synes urimeligt, at statskassen uden videre skulle stryge beholdningerne i forsikringsfondene. Jeg synes i hvert fald, det er værd at overveje, om der ikke kan findes en løsning på dette problem, som synes nok så rimelig ud fra de forsikredes stilling.

Jeg mener, at både de forhold, jeg her har fremdraget, og andre enkeltheder i lovforslaget gør det påkrævet med et grundigt udvalgsarbejde, og jeg kan tilsige venstres medvirken hertil.

Jørgen Anderson: Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget. Der er fremført forskellige interessante synspunkter fra de foregående ordføreres side. Flere kan føjes til; men jeg må skønne, at de er bedst egnede til udvalgsbehandling, og også her tilsiger det radikale venstre sin velvillige medvirken.

Poul Dam: Venstres ordfører nævnte muligheden af, at handelsministeren kunne erklære krigstilstand. Det ser jeg på med megen fortrosthed, for efter det kendskab, jeg har til handelsministeren, er jeg sikker på, at vi så aldrig får krig.

Efter denne spøgefulde bemærkning vil jeg gerne tilføje, at dette her i virkeligheden ikke bør betragtes som et sagligt og lidt kedsommeligt lovforslag, men som en dybt alvorlig sag — og lad mig sige: som en alvorlig sag, der burde tages væsentligt alvorligere, end det er sket hidtil. Det er blevet sagt af alle ærede ordførere og også af handelsministeren, at krigen i sig selv er en ulykke, og at det bedste, man kan håbe af denne lovgivning, er, at den aldrig nogen sinde kommer i anvendelse. Men krigen er jo desværre en mulighed i vort samfund, sådan som den storpolitiske situation er, og vi er nødt til at tage den med i vore betragtninger. Vi er også nødt til at gøre os klart, at en krig i vore dage er noget ganske andet end i gamle dage. Det er, som om både embedsmandsudvalget, og hvem der i øvrigt har forberedt denne lovgivning, tror, at en krig er det lidt gamle med mekanisk ødelæggelse, brandødelæggelse og sådan noget.

Det er, som om man f. eks. slet ikke har taget hensyn til risikoen ved ABC-krigsførelse — ved atomkrigsførelse, bakteriologisk og kemisk krigsførelse. Hvis man havde taget hensyn til det, ville man i hvert fald aldrig være nået til det ejendommelige at lave en opdeling i flere forskellige forsikringsforbund, for i så fald er det nemlig klart, at risikoen for krigsskader vil være væsentligt forskellig. Det siges et sted i bemærkningerne, at man er gået ud fra, at byer er mere udsat for krigsskader end landdistrikter, og derfor har man blandt andet et særligt krigsforsikringsforbund for landbrugets værdier. Det er der slet ingen grund til at gå ud fra. Netop ved en ABC-krigsførelse er det levende — afgrøderne, husdyrene og en række andre ting, der hører landbruget til — ganske særlig udsat. Landbruget vil i virkeligheden ved en ABC-krigsførelse, som måske ikke direkte, men indirekte gennem radioaktivt nedfald og andet lignende kommer til at ramme Danmark, under denne ordning blive stillet væsentligt ringere økonomisk end andre samfundsgrupper. Ordningen er direkte landbrugsfjendsk i en given situation. Jeg beklager, at jeg er nødt til at fortælle partiet venstre det; det har man åbenbart ikke lagt mærke til.

Men det er bare et eksempel på, hvorledes man tænker bagud, hvorledes man laver en lovgivning ud fra gamle erfaringer og siger: hvorledes burde vi have lavet krigsforsikringen sidste gang, for at den skulle have været bedre, end den var? Det er naturligvis overordentlig interessant, men der er ikke så forfærdelig meget brug for at lovgive for den forrige krigs situation. Vi skulle gerne være sikret mod den næste. Dertil kan selvfølgelig føjes, at hvorledes den politiske situation vil være efter den ulykke, som en krig er, kan vi ikke vide noget om, og egentlig er det en lille smule naivt, eller skal vi sige optimistisk, at tro, at verden efter den katastrofe, som en krig vil være, kan fortsætte, smukt byggende på en lov fra 1968 eller 1969. Det vil blive helt andre overvejelser, som dér skal gøres gældende.

Jeg tror imidlertid, at selv om man nu anlægger det naive synspunkt, at man kan gå ud fra den forrige krigs situation, vil den ordning, der blev foreslået i betænkningen af 1962, være betydelig mere rimelig ud fra